

Juha Pylväs kesk

Kirjallinen kysymys traktoreiden kuljetustehokkuuden parantamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Maa- ja metsätalouden ja bioenergia-alan nopea rakennemuutos on johtanut traktoreilla tehtävän kuljetussuorituksen huomattavaan kasvuun. Saman suuntauksen voi odottaa jatkuvan edelleen. Tämä edellyttää traktoreiden kuljetustehokkuuden merkittävää parantamista. Kuljetuskapasiteetiltaan nykyistä suuremmat traktoriyhdistelmät mahdollistaisivat logistisen tehokkuuden noston, karsisivat kustannuksia ja tarjoaisivat myös ilmastohyötyjä traktoreilla ajettavien kilometrien vähentyessä.

Maatilojen koon kasvu tarkoittaa sitä, että toimintaansa jatkavat maatilat ostavat tai vuokraavat uusia peltolohkoja ja kokonaisia maatiloja entistä kauempaa. Nämä sijaitsevat yleensä useiden kilometrien, jopa kymmenien kilometrien päässä maatilan nykyisestä talouskeskuksesta. Tilojen sisäisten ajojen välimatkat pidentyvät ja kuljetusmäärät kasvavat. Tämä tarkoittaa sitä, että traktoreilla tullaan vastaisuudessa kuljettamaan maatalouden tuotantotarvikkeita, kasvinviljelytuotteita, karjanlantaa, energiakasveja ja energiapuuta aiempaa suurempia määriä maanteilla muun liikenteen seassa.

Tämän vuoksi on tärkeää, että traktoreita koskevaa tieliikennelainsäädäntöä tulee uudistaa niin, että traktori-perävaunuyhdistelmien kuljetustehokkuutta voidaan parantaa ja niiden ajonopeutta sopeuttaa muun liikenteen nopeuden mukaiseksi. Muutos parantaisi sekä liikenteen toimivuutta että liikenneturvallisuutta, koska maatalouden kuljetuksia suorittavien traktoriyhdistelmien määrä pienenisi tieliikenteessä. Koneet ja laitteet sekä käytettävä tekniikka (esimerkiksi ABS-jarrut) ovat kehittyneet valtavasti viime vuosina ja kehittyvät koko ajan lisää. Sen lisäksi mm. Saksassa ja Hollannissa on saatu hyviä kokemuksia ns. agrotruckeista. Siksi olisi tarkoituksenmukaista säätää kuljetustehokkaiden ajoneuvojen käyttämisestä tieliikenteessä viittaamalla esimerkiksi EU-tyyppihyväksyntään ja sen mahdollistamiin hinattavien ajoneuvojen kytkentämassoihin. Toisaalta olisi syytä hyödyntää Euroopan unionin oikeuden antamaa mahdollisuutta säätää kansallisessa laissa tieliikenteessä käytettävien ajoneuvojen sekä ajoneuvoyhdistelmien pituudesta, leveydestä, ajonopeudesta ja yhdistelmämassasta. Näin on menetelty esimerkiksi kuorma-autoja koskevan tieliikennelainsäädännön suhteen. Tämä helpottaisi myös liikenteessä suoritettavaa valvontaa.

Eduskunnassa on parhaillaan käsittelyssä hallituksen esitys (HE 17/2020 vp) laiksi tieliikennelain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntopalautteessa on nostettu esille tarpeellisia muutoksia maa- ja metsätalouden sekä bioenergia-alan kannalta viitaten juuri näihin kehittynei-

Kirjallinen kysymys KK 172/2020 vp

siin teknologisiin muutoksiin koskien ajonopeuksia, jarruja, painoja, leveyksiä ja yhdistelmien pituuksia.

Hallituksen esityksen lausuntopalautekommenteissa todetaan, että ehdotuksia ei ole voitu ottaa aikataulusyystä huomioon esityksen jatkovalmistelussa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko tarkoitus valmistella nopealla aikataululla sellaisia kuulemisessa vaadittuja tieliikennelain uudistuksia, joiden avulla traktori-perävaunuyhdistelmien ja hinattavien työkojen kuljetustehokkuutta ja -nopeutta voidaan parantaa nykyistä maatalouden rakennekehitystä edellyttävän kuljetustehokkuuden mukaiseksi ja

onko tarkoituksenmukaista ottaa huomioon traktoreiden paino- ja jarrutustekniikan nopea kehitys ja muuttaa lainsäädäntö siten, että siinä viitattaisiin esimerkiksi EU-tyyppihyväksyntään traktoreiden perässä hinattavien laitteiden aiheuttamiin nopeuksiin, painoihin ja pituuksiin muiden EU-maiden tavoin, kuten esimerkiksi Saksassa, ja sen lisäksi mahdollistettaisiin myös ns. agrotruckien käyttöönotto tieliikenteessä?

Helsingissä 19.3.2020

Juha Pylväs kesk